

Светлы лёс

Пяцьдзясят гадоў таму Рыгор Іванавіч Ермашкевіч, кандыдат гістарычных навук, прафесар кафедры паліталогіі Інстытута парламентарызму і прадпрымальніцтва, закончыў гісторыка-геаграфічны факультэт Мінскага педінстытута. Ва ўспамінах, не падуладных часу, з удзячнасцю вяртаецца ў мінулае, асветленае імёнамі любімых Настаўнікаў – высокакваліфікаваных спецыялістаў і чужых людзей, дзякуючы якім быў сфарміраваны трывалы ўнутраны стрыжань.

Пасля заканчэння Пустынкаўскай школы Сенненскага раёна, што на Віцебшчыне, Р.Ермашкевіч паступіў у Віцебскі фізкультурны тэхнікум. Гэтану паспрыяў настаўнік фізкультуры цэзка Рыгор Іванавіч, які пастаянна падтрымліваў фізічна загартаванага і здольнага ў спорце юнака. Аднак павучыцца ў тэхнікуме хлопцу не ўдалося: спачатку войска, дзе быў у складзе зборнай гарнізона па лёгкай атлетыцы, а затым – прагнае жаданне змяніць свой прафесійны лёс. І Рыгор паступае на гісторыка-геаграфічны факультэт Мінскага педінстытута. Такі выбар быў таксама заканамерным: памяць трывала захавала школьныя ўрокі настаўніка гісторыі Уладзіміра Мікалаевіча Грыстаўкі. Напоўненыя глыбокім зместам, яны дазвалялі ўнікнуць у сутнасць фактаў і падзей. Таму і вучоба ў ВНУ давалася Р.Ермашкевічу без асаблівых цяжкасцей. Яшчэ і лёгкай атлетыкай паспяваў займацца, выступаў за зборную МДШ.

Уступны экзамен у Мінскі педінстытут па гісторыі СССР Рыгору асабліва запомніўся. Яго прымаў тагачасны дэкан гісторыка-геаграфічнага факультэта Аляксандр Іванавіч Бабчынскі, якога студэнты з любоўю называлі бацькам. Ён ніколі не пагражаў адлічэннем за няўдала здадзены іспыт (такое магло здарыцца нават у выдатніка!), а вучыў, як дасягнуць добрых вынікаў. І заўсёды цікавіўся жыццём студэнтаў, іх матэрыяльным становішчам. Грыходзіў у інтэрнат як старэйшы мудры сябра, гатовы даць слухную парадку. Гледзячы на такога выкладчыка, Рыгору таксама хацелася камусьці дапамагаць. У першую чаргу, сваёй маці, якая адна выхоўвала пяцёрых дзяцей. На конкурснай аснове з другога курса і да канцы вучобы Р.Ермашкевіч працаваў загадчыкам інстытуцкай фоталабараторыі. Атрымліваў зарплату, а яшчэ былі ганарары за фотаздымкі ў “Настаўніцкай газеце”. У выніку забяспечваў сябе і дасылаў грошы маме. Была і мужчынская дапамога дзяўчатам-аднакурсніцам, якіх Рыгор вучыў гатаваць. Дарэчы, на ягоным курсе пераважалі хлопцы: з 50 чалавек – 35 юнакоў, і амаль усе прайшлі службу ў войску. Інтэрнацкі пакой, дзе разам з Р.Ермашкевічам жылі яшчэ чацвёра студэнтаў, лічыўся самым узорным па чысціні, за што рэктарат узнагародзіў іх каштоўным падарункам – радыёлай. Узорнасць захоўвалася і ў хлапечых

узаемаадносінах: разам вучыліся, працавалі, дасягалі поспехаў. Таму і сёння Рыгор Ермашкевіч сябруе з колішнімі жыхарамі самага чыстага інтэрнацкага пакоя, сярод якіх доктар філасофскіх навук прафесар Мікола Рабаконь і кандыдат філасофскіх навук Антон Марэцкі.

У студэнцкія гады Рыгор разам з аднакурснікамі пастаянна наведваў сустрэчы з пісьменнікамі, якія ладзіліся ў педінстытуце. Прыходзілі класікі Пятро Глебка, Іван Мележ, Кандрат Крапіва, Пімен Панчанка, Максім Танк, Іван Шамякін, Рыгор Барадулін і інш. Уражваў Максім Танк – такі чалавечны, беларускі, свой! Ён заклікаў студэнтаў не цурацца роднай мовы, і гэты заклік Рыгор пранёс праз усё жыццё. Як, дарэчы, і памяць пра беларускага мовазнаўца доктара філалагічных навук Фёдара Міхайлавіча Янкоўскага. Знаёмства з ім адбылося на адной з творчых вечарын, калі Рыгор, саромеючыся, папрасіў прафесара падпісаць зборнік “Беларускія народныя прыказкі, прымаўкі, фразеалагізмы”. Фёдар Міхайлавіч зацікавіўся асобай студэнта, а пазней нават дарыў яму свае кнігі з аўтографам, дасылаў паштоўкі-віншаванні са святамі. Такія цёплыя адносіны склаліся ў славутага вучонага з Рыгорам Ермашкевічам, які пранікнёна і ўдзячна прымаў беларускае слова. Яно было з ім на ўсіх наступных пуцявінах шчаслівага прафесійнага лёсу. Так, адразу пасля вучобы ў ВНУ Рыгор пяць гадоў працаваў выкладчыкам кафедры геаграфіі Мінскага педінстытута. У 1972 г. закончыў аспірантуру БДУ, паспяхова абараніў кандыдацкую дысертацыю і быў накіраваны ў Інстытут народнай гаспадаркі, дзе прайшоў шлях дэцэнта кафедры гісторыі Беларусі і дэкана падрыхтоўчага аддзялення. На працягу 1998 – 2008 гг. – загадчык кафедры гуманітарных дысцыплін Інстытута парламентарызму і прадпрымальніцтва. У 2009 г. выдаў свой вучэбны дапаможнік з грыфам Міністэрства адукацыі “Эканамічная гісторыя замежных краін”. З’яўляецца суаўтарам 4-х выданняў “Эканамічнай гісторыі Беларусі” з грыфам Міністэрства адукацыі. У інстытуце парламентарызму і прадпрымальніцтва Р.І.Ермашкевіч працуе і сёння, прычым выкладае толькі па-беларуску.

Яшчэ Рыгор Іванавіч вядзе педагагічны дзённік, у якім захоўваюцца імёны любімых Настаўнікаў. А на справе памяць пра іх жыве ў кожным дні Р.Ермашкевіча як выкладчыка, навукоўца і аматара лёгкай атлетыкі.

Таццяна Старасценка